

[Landbrugsministeren.]

gældende Landmand kan forrente i den kommende Tid. Det vil sige, at man konverterer en Gældsbyrde i Landbruget til Fordel for Kreditorer, som ikke har nogen som helst Udsigt til at faa deres Penge ind paa anden Maade, og det forekommer mig at være Vilkaar for Statskassen, som det slet ikke er forsvarligt at lade den komme ud for.

Man vil maaske hævde, at mit Krav om, at Kommunerne bør stille Garanti, ikke er nødvendigt. Men det er jo et Krav, som slet ikke er ukendt for Venstre, det er jo endogsaa noget, som Venstre meget tidt har været inde paa, og som Venstre f. Eks. absolut og ubetinget har krævet gennemført med Hensyn til Statens Udlaan til Grundforbedringsarbejder, og jeg maa dog sige, at efter min Mening er det ikke nær saa farligt at foretage Udlaan direkte til Landbrugere til Grundforbedringsarbejder, uden Garanti fra Kommunerne, som det vil være i det foreliggende Forhold, idet man dér faar udført — naar man forlanger det, og det forlanges i Loven — et Arbejde for Pengene, som betyder en utvivlsom Forbedring af Ejendommen til en større Værdi end det Laan, som de faar af Statskassen. Alligevel kræver Venstre og har altid krævet, at der, for at man skal foretage saadanne Udlaan, skal foreligge en anbefaling og en Garanti fra Kommunens Side for indtil Halvdelen af det Beløb, som der er Tale om. Jeg maa derfor mene, at her, hvor det drejer sig om Udlaan, ikke til Arbejder, ikke til Forøgelse af Produktionen, men til Nedbringelse af Gældsbyrder — og det vil sige, at vi bevæger os oppe over Skorstenene, og at det ikke kan ventes, at de Penge kommer tilbage —, maa man stille sig paa det Standpunkt, at nogen Sikkerhed maa der stilles, hvis ikke det hele skal være alt for letsindigt.

Jeg skal dernæst sige, at maaske vilde det være rimeligere, at man i Stedet for at fordele Beløbet over saa mange Laanekasser, som der her er Tale om, foretog Udlaanene fra en Centrallaanekasse. Vi har ikke noget imod, og det er nok muligt, at det vil være rigtigt, at Beløbet fordeles mellem Amterne i et vist Forhold; men jeg mener ikke, at man behøver at have en hel Række Laanekasser ude omkring, naar man har Indstillingerne fra de Akkordudvalg, der er nedsat, og en Centrallaanekasse, der foretager Udlaanene direkte, samt et for-

svarligt sammensat Udvalg til Bedømmelse af Situationen, og Garanti fra anden Side.

Hvis man ikke gennemfører Lovforslaget i nogen Grad efter disse Principper — og det er Principper, som vi fremhævede i 1927—28, og som vi mener maa være rigtige endnu —, vil det efter min Mening betyde en saa uhyre Letsindighed med Statens Penge, saa jeg i alt Fald vil vægre mig ved at være med til saadanne Udlaan, og som jeg sagde før, tror jeg slet ikke, de i saa Fald vilde komme Landmændene til gode. Jeg vil endogsaa sige, at hvis jeg var sikker paa, at saadanne Udlaan, selv om det vilde være letsindigt af Staten at give dem, kunde bidrage til at holde disse Landmænd ved Bedriften, saa vilde jeg endda ikke være saa ængstelig for at gaa til denne, jeg havde nær sagt, alt for letsindige Udlaansvirksomhed, fordi jeg tror, det betyder saa umaadelig meget, at de faar Lov at blive ved deres Ejendomme. Men jeg føler mig overbevist om, at de alligevel ikke vil kunne blive ved deres Ejendomme, hvis Udlaanene kommer til at foregaa paa den her foreslaaede Maade, idet de ikke derved faar deres Gældsbyrde nedbragt saa meget, at det vil være muligt. For jeg kan da ikke tænke mig, at det er Meningen, at de skal kunne faa Akkordlaan Gang efter Gang. Jeg tror ikke, der i Lovforslaget findes en Bestemmelse, der forbyder dette, men det maa dog være en absolut Betingelse, at de kun kan faa Laan een Gang, for ellers kunde det jo gaa saadan, at de kunde faa Akkordlaan hvert halve Aar, og paa den Maade kunde Statskassen snart blive tømt.

Det maa erkendes, at Venstre og navnlig det ærede Medlem Hr. Madsen-Mygdal nu er kommet til en bedre Erkendelse end i 1927—28. Det er jo sjældent, man har set, at Historiens Dom har indhentet en Lovgivning saa hurtigt, som det her er sket, og at den Dom, der er udtalt, er udtalt af Partiet selv, ved at det fremsætter et Lovforslag, der fuldkommen og direkte gaar imod de Principper, der laa til Grund for det paagældende Partis Stilling for 2 Aar siden. Med Hensyn til den anden Kriselov, der blev gennemført af den daværende Regering, Lov om Udlaan til Driftslaaneforeninger, maa jeg sige, at dér har det ogsaa vist sig, at vor Bedømmelse af Loven er blevet bekræftet af Historien, idet vi den Gang sagde, at en Udlaansvirksomhed baseret paa solidarisk Ansvar, som der den Gang var Tale om, var meget uholdbar, meget farlig.